

Nr 614

Av herr **Hansson, Gustaf Henry, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 14, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt, m.m.

(Lika lydande med motion nr 734 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 14 föreslås ändring i Kungl. Maj:ts förordning den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt av innebörd att det i förordningen angivna skattefria bottenbeloppet fr.o.m. 1966 års taxering höjes från nuvarande 80 000 kronor till 100 000 kronor.

Den statliga förmögenhetsskatten är i förekommande fall en för skattskyldiga fysiska personer mycket kännbar skatt, eftersom den tillkommer som en extra belastning ovanpå den vanliga progressiva inkomstskatten. Förmögenhetsskatten utgår även den efter en progressiv skala med skattesatser från 5 promille till 18 promille. Den skattepliktiga förmögenheten utgöres av kapitalvärdet av den skattskyldiges tillgångar i den mån samma värde överstiger kapitalvärdet av hans skulder. Såsom tillgångar upptages bland annat fastigheter, lös egendom avsedd för stadigvarande bruk i den skattskyldiges förvärvsverksamhet, aktier, obligationer och kontanta medel.

Den nu gällande skatteskalen överensstämmer med den skatteskala som fastställdes år 1952 med den avvikelser att skattepliktsgränsen sistnämnda år bestämdes till 50 000 kronor. Skattepliktsgränsen höjdes genom beslut av 1957 års riksdag till 80 000 kronor. Denna justering dikterades bl.a. av en önskan att lindra den skärpning av förmögenhetsskatten, som beräknades uppkomma i anledning av 1957 års allmänna fastighetstaxering.

I allmänna skatteberedningens år 1964 avgivna förslag till nytt skattesystem behandlades även förmögenhetsbeskattningen. Utredningen uttalade sig till förmån för en anpassning av nämnda beskattning med hänsyn till penningvärdeförsämringen och till önskemålet att avföra från beskattning de förmögenheter, som fanns i de lägsta skikten. En uppräkningsgräns efter den penningvärdeförsämring, som ägt rum från 1957 till november 1963, ansågs av skatteberedningen motivera en höjning av angivna gräns till ca 100 000; med hänsyn till den fortskridande penningvärdeförsämringen förordnades emellertid som ett provisorium att skattegränsen sattes till 125 000 kronor, att gälla fr.o.m. 1966 års taxering. Därjämte innefattade förslaget en ändring i skatteskalen så att denna börjar

med en skattesats av 7 promille och slutar som den nuvarande med en skattesats av 18 promille.

Den fortskridande penningvärdeförsämringen har otvivelaktigt medfört en stark skärpning av förmögenhetsskatten, i det att progressiviteten inneburit ett skärpt skatteuttag ofta utan att en motsvarande höjning av förmögenhetsavkastningen ägt rum. Till följd av den värdestegring på kapitaltillgångarna som skett har vidare ett stort antal förmögenheter, som tidigare legat under skattepliktsgränsen, kommit ovanför densamma. Enbart under tiden från november 1963, d.v.s. tidpunkten för skatteberedningens beräkningar, till dags dato har penningvärdeförsämringen utgjort ytterligare ca 4 procent. För år 1965 beräknas i finansplanen den fortsatta penningvärdeförsämringen bli ca 5 procent; det befaras av andra bedömare att den kommer att bli än större. Det har t.o.m. uttryckts farhågor för en penningvärdeförsämring under de närmaste två åren på 15 procent, mätt i konsumentprisindex. Denna prisindex är emellertid icke alltid representativ som mätare; när det gäller realvärdena har stegringen ej sällan varit större än den denna index utvisat. 1965 års allmänna fastighetstaxering väntas t.ex. medföra en stark höjning av taxeringsvärdena på fastigheter. Vederbörandes inkomst och skatteförmåga blir emellertid icke större genom att taxeringsvärdena uppjusteras och det formella förmögenhetsvärdet stiger.

Enligt vår mening talar övervägande skäl för att i överensstämmelse med allmänna skatteberedningens förslag och i avvaktan på beredningens slutliga förslag i ämnet skattepliktsgränsen höjes till 125 000 kronor och att samtidigt därmed de av skatteberedningen föreslagna mindre justeringarna av skattesatserna i bottenskikten vidtages.

I den mån förmögenheten utgöres av produktiva tillgångar i den skattskyldiges rörelse eller i jordbruk eller skogsbruk, vilka har karaktären av nödvändiga arbetsredskap, synes det rimligt att förmögenhetsvärdet beräknas till ett nedsatt belopp eller att dylika förmögenhetstillgångar rent av undantages från skatteplikten; i annat fall blir skatten i realiteten en skatt på produktionsmedlen, något som icke kan överensstämma med principerna för en sund beskattning i ett samhälle, där man eftersträvar en hög framstegstakt. Det är att märka att i samband med den fortgående mekaniseringen inom industri, handel, jordbruk och skogsbruk allt större krav ställs på tillgång till kostnadskrävande maskinell utrustning; denna kan uppgå till icke oväsentliga värden även i mindre och medelstora företag.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställes,

dels att riksdagen måtte, med ändring av vad i Kungl. Maj:ts proposition nr 14 i denna del föreslås, besluta att fastställa skattepliktsgränsen för förmögenhetsskatten till 125 000 kronor samt att antaga de ändrade skatteskalor, som föreslagits av allmänna skatteberedningen,

dels ock i skrivelse till Kungl. Maj:t begära förslag till riksdagen om sådan ändring i gällande bestämmelser i ämnet, att produktiva förmögenhetstillgångar, som användes i den skattskyldiges förvärvsverksamhet, i rörelse eller i jordbruk och skogsbruk, skall i viss omfattning befrias från förmögenhetsskatt resp. upptagas bland tillgångarna till reducerat värde.

Stockholm den 2 februari 1965

Gustaf Henry Hansson

Ebbe Ohlsson

Gösta Jacobsson

Bo Risberg